

СИЛАБУС

1. Загальна інформація про освітній компонент

Повна назва	Догляд за хворими (практика)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра сімейної медицини з курсом дерматовенерології
Розробник(и)	Бокова Світлана Іванівна, Горбась Вікторія Анатоліївна, П'ятикоп Геннадій Іванович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр	18 тижнів протягом 3-го семестру
Обсяг	Обсяг становить 4 кред. ЄКТС, 120 год. Для денної форми навчання 30 год. становить контактна робота з викладачем (30 год. практичних занять), 90 год. становить самостійна робота.
Мова підготовки	Українська

2. Місце освітнього компонента в освітній програмі

Статус	Обов'язковий освітній компонент для освітньої програми "Медицина"
Передумови	Англійська мова, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізика, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, медична інформатика, інтегрований курс з фундаментальних дисциплін
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета освітнього компонента

Опанування основних прийомів професійної діяльності молодшої медичної сестри на основі знань з фундаментальних дисциплін із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

4. Зміст освітнього компонента

Основна увага приділяється вивченню гігієнічних, профілактичних та лікувальних заходів, які входять до компетенції молодшого та частково середнього медичного персоналу і застосовуються для створення комфортних умов перебування хворого у медичному закладі,

сприяння якнайшвидшого одужання пацієнта, запобігання розвитку ускладнень, а також опанування найпростішими маніпуляціями надання першої медичної допомоги при невідкладних станах. Модуль 1. «Структура та основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю». Тема 1. Структура ЛПЗ, особливості організації їх роботи. Організація роботи відділення. Обсяг роботи молодшого медичного персоналу. Тема 2. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів. Організація роботи приймального відділення. Огляд на педикульоз. Тема 3. Санітарна обробка. Особиста гігієна персоналу та пацієнтів. Гігієнічні ті лікувальні ванни. Профілактика пролежнів, причини, типова локалізація, профілактика, класифікація та догляд залежно від ступеня тяжкості процесу та локалізації. Тема 4. Організація харчування в лікарні. Правила видачі їжі у відділенні. Санітарні вимоги до харчоблоку, буфету, їдальні. Лікувальні столи, характеристика. Модуль 2. «Догляд за хірургічними хворими». Тема 1. Структура та функції приймального відділення. Санітарна обробка, транспортування хворих до хірургічного відділення. Значення, цілі та особливості загального догляду за хірургічними хворими. Етика і деонтологія в догляді за хворими. Тема 2. Антисептика. Санітарно-гігієнічний режим хірургічного відділення. Санітарно-гігієнічний режим в операційному блоці. Догляд за хворими в перев'язувальній. Санітарно-гігієнічний режим перев'язувальної. Тема 3. Догляд за хворими перед операцією. Підготовка хворих до операції. Тема 4. Догляд за хворими в ранньому періоді після операцій. Харчування хворих в післяопераційному періоді. Особливості догляду за хірургічними хворими похилого та старечого віку, за хворими в критичному та агональному стані. Модуль 3. «Роль догляду за хворими дітьми в лікувально-діагностичному процесі. Структура і функції педіатричного стаціонару та поліклініки». Тема 1. Основи деонтології при роботі в педіатричному стаціонарі. Основні функціональні обов'язки молодшого медичного персоналу в поліклінічних та стаціонарних відділеннях педіатричного профілю. Тема 2. Структура та функції педіатричного стаціонару. Особливості санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму в педіатричному стаціонарі. Функції приймального відділення дитячої лікарні. Антропометричні дослідження дітей різного віку та особливості їх проведення. Особливості визначення пульсу, артеріального тиску та показників дихання у дитини. Тема 3. Особиста гігієна дітей та персоналу дитячої лікарні. Особиста гігієна дітей залежно від статі та віку в стаціонарі дитячої лікарні. Харчування дітей в лікарні. Годування дітей раннього віку і хворих у важкому стані. Організація харчування дітей першого року життя та дітей старшого віку. Основні заходи догляду за хворими дітьми в стаціонарі дитячої лікарні. Тема 4. Особливості догляду за дітьми з різною патологією. Введення лікарських засобів. Особливості проведення найпростіших реанімаційних заходів у дітей.

5. Очікувані результати навчання

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Отримувати сучасні знання
PH2	Застосовувати знання у практичних ситуаціях
PH3	Знати та розуміти предметну галузь і розуміти професійну діяльність.
PH4	Адаптуватися та діяти в новій ситуації
PH5	Приймати обґрунтовані рішення
PH6	Працювати в команді

PH7	Міжособистісно взаємодіяти
PH8	Визначати і наполегливо працювати над поставленими завданнями і обов'язків
PH9	Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
PH10	Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами різного віку
PH11	Збирати медичну інформацію про пацієнтів різного віку

6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує освітній компонент:

Для спеціальності 222 Медицина:

ПР1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПР4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПР19	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПР20	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує освітній компонент:

СН1	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
СН2	Здатність застосовувати сучасні знання у практичних ситуаціях.
СН3	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
СН4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
СН5	Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СН6	Здатність працювати в команді.
СН7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
СН8	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
СН9	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

8. Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Самонавчання
НД3	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД4	Робота у відділеннях стаціонару в обсязі обов'язків молодшої медичної сестри
НД5	Вирішення питань тест-контролю
НД6	Розв'язання ситуаційних задач
НД7	Електронне навчання із застосуванням платформ СумДУ Mix learning, Lectur.ED та платформ Google Meet, Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram
НД8	Відпрацювання практичних навичок (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця) на фантомі в симуляційному центрі
НД9	Відпрацювання практичних навичок (антропометричні вимірювання, сповивання, закрапування крапель у вуха та ніс, туалет очей, вух, порожнини рота, годування, підмивання) на фантомі дитини
НД10	Перегляд відеофільмів

9. Методи викладання, навчання

Освітній компонент передбачає навчання через:

МН1	Практикоорієнтоване навчання
МН2	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН3	Кейс-орієнтоване навчання
МН4	Електронне навчання
МН5	Самостійне навчання

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за такою шкалою:

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Обговорення та взаємооцінювання виконаних завдань практики	Взаємодія, що базується на порівнянні поточного рівня успішності із попередніми показниками з метою покращення результатів навчальної діяльності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання. Контроль виконання практичних навичок.
МФО2 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	Визначення рівня набутого досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей та причин невідповідності. Корекція процесу навчання.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Формування оцінки на основі аналізу визначених показників навчальної діяльності.
МФО3 Самостійне виконання студентами ситуаційних задач на практичних заняттях та їх обговорення	Формування клінічного мислення і самостійності в практичній роботі.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни.	Оцінка здібності студента до клінічного мислення та обґрунтування прийнятих рішень. Визначення рівня теоретичної підготовки.
МФО4 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання практичних навичок на манекенах і симуляторах.	Протягом усього періоду навчання.	Успішне виконання практичних навичок є допуском до складання диференційованого заліку.
МФО5 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання практичних навичок на манекенах і симуляторах.	Протягом усього періоду навчання.	Успішне виконання практичних навичок є допуском до складання диференційованого заліку.

МФО6 Перевірка та оцінювання письмових завдань	Контроль рівня теоретичної підготовки.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни.	Формування оцінки, на основі аналізу отриманої інформації.
МФО7 Тестування (автоматизовані тести)	Перевірка рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни.	Формування відповідної оцінки на підставі визначеного рівня теоретичної підготовки.
МФО8 Тестування (автоматизовані тести)	Перевірка рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни.	Формування відповідної оцінки на підставі визначеного рівня теоретичної підготовки.
МФО9 Опитування	Визначення рівня набутого досвіду, здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни.	Усні коментарі викладача.

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе оцінювання письмових робіт, опитування, ситуаційних задач, тестування. Визначення рівня набутих знань.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Студент може отримати максимально 120 балів, мінімально - 72 бали.
МСО2 Підсумковий контроль: диференційований залік	Складання практично-орієнтованого диференційованого заліку. До складання допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування.	На останньому занятті.	Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач 80 балів, мінімальна кількість балів - 48 балів.
МСО3 Підсумкове тестування	Перевірка рівня засвоєних знань, умінь і навичок. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач 30 балів, мінімальна кількість балів - 18.	Підсумкове комп'ютерне тестування по завершенню курсу.	На останньому занятті

МСО4 Підсумкове оцінювання виконання практичних навичок	Визначення рівня засвоєння практичних навичок. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач 48 балів, мінімальна кількість балів - 29.	На останньому занятті	Складова диференційованого заліку.
--	---	-----------------------	------------------------------------

Здобувач вищої освіти має можливість отримати максимальні бали відповідно до видів завдань за таким переліком:

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перекладання з метою підвищення оцінки
3 семестр		80 балів		
МСО2. Підсумковий контроль: диференційований залік		80		
	Ситуаційне завдання	2	1	Ні
	Демонстрація практичних навичок	48	29	Ні
	Тестування	30	18	Ні

За кожне заняття студент може отримати наступну кількість балів: 10 балів – «5», 8 - «4», 6 - «3» (оцінка виставляється за традиційною 4-бальною шкалою). Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом семестру - 120. Студент допускається до диференційованого заліку, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів (по 24 бали з кожного змістового модулю, з яких 14,4 бали (60%) – демонстрація практичних навичок, 4,8 балів (20%) – тестування, 4,8 балів (20%) – вирішення ситуаційних задач. За диференційований залік студент може максимально отримати - 80 балів. Форма проведення підсумкового контролю включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Оцінка за практичні навички: «5» - 48 балів, «4» - 38,4 бали, «3» - 29 балів. Оцінка за теоретичну підготовку складається з тестування – «5» - 30 балів, «4» - 24 бали, «3» - 18 балів і ситуаційного завдання - 2 бали - завдання вирішено вірно без помилок, 1 бал - студент допустив помилки у вирішенні, але загальний результат вірний, 0 балів - студент не вирішив завдання. Диференційований залік зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів. Загальну оцінку навчальної діяльності студент отримує після успішного завершення всіх трьох змістових модулів на основі контролю теоретичних знань, практичних навичок і вмінь. Максимальна кількість балів за практику не може перевищувати 200 балів. У випадку незадовільного результату студент має право двічі перекласти диференційований залік. У разі введення обмежень заняття проводяться дистанційно із застосуванням навчальних платформ СумДУ Mix learning, Lectur.ED і платформ Google Meet, Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram.

11. Ресурсне забезпечення

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
-----	-------------------

ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Комп'ютери
ЗН4	Комп'ютерні системи та мережи
ЗН5	Мультимедійне оснащення
ЗН6	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання)
ЗН7	Симуляційний центр (фантом пацієнта для відпрацювання навичок штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця)
ЗН8	Симуляційний центр (фантом ляльки для відпрацювання навичок по догляду за тяжкохворими дітьми, для відпрацювання техніки підмивання, купання дітей, сповивання)
ЗН9	Медичне обладнання (лотки, пінцети, роторозширювач, язикотримач, напольні та настільні ваги, ростомір горизонтальний і вертикальний, сантиметрова стрічка для проведення антропометричних досліджень, тонометр, одноразові розхідні матеріали
ЗН10	Навчальні відео

Медичні споруди / приміщення та обладнання (КНП СМР «ДКЛ Святої Зінаїди», КНП СОР «СОКЛ», КНП СОР "Сумський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни", Університетська клініка СумДУ)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Методичні вказівки до практичних занять із курсу «Догляд за хворими» / укладачі: С. І. Бокова, Г. О. Сумцов. – Суми: Сумський державний університет, 2021. – 76 с.
2	Care of the Patient in Surgery. Test questions: study guide / O.V. Kravets, G.I. Pyatikop, R.A. Moskalenko. - Sumy: Sumy State University, 2020. - 158 p
3	Methodical instructions for practical lessons on the topic "Fundamental skill soft patient care. Algorithms" on the discipline "Care of patients of the therapeutic profile" [Електронний ресурс] : for stud. of spec. 222 "Medicine" of full-time training / Т. М. Rudenko, S. I. Bokova. — Sumy : Sumy State University, 2022. — 38 p.
Допоміжна література	
1	Збірник тестових питань для самостійної роботи з дисципліни «Догляд за хворими» [Електронний ресурс]: для студ. спец. 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» денної форми навчання / С.І. Бокова. – Ел. видання каф. Сімейної медицини – Суми: СумДУ, 2020. – 33
2	Methodical instructions for practical exercises in the discipline «Nursing» / compilers: G. A. Sumtsov, S. I. Bokova. – Sumy : Sumy State University, 2020. – 30 p.
6	Догляд за хворими (у педіатрії) / навч.посібник: В.А.Клименко, Г.С. Сивопляс-Романова, Ю.В.Карпушенко, О.С. Лупальцова – Харків, ХНМУ, 2017. – 80 с

7	Standards for improving the quality of care for children and young adolescents in health facilities. Geneva: World Health Organization; 2018. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO
8	Popov S.V, Loboda A.N., Smiyan O.I., Redko O.K., Bokova S.I., Moshchych O.P. et al. Peculiarities of antibiotic-associated diarrhea development in children with acute respiratory infections». "Wiadomosci Lekarskie", 2019, TOM 72, Nr 1, 79-83.
9	Попов С.В., Сміян О.І., Лобода А.М., Бокова С.І. та ін. Патент на корисну модель України №138951. Спосіб прогнозування розвитку некротизуючого ентероколіту у новонароджених. / заявник та власник патенту Сумський держ. університет; заявл. 04.06.19.
10	Методичні вказівки до практичних занять із курсу «Догляд за хворими» / укладачі: Г. О. Сумцов, С. І. Бокова. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 26 с.
11	Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	https://elearning.sumdu.edu.ua/works/6868/nodes/1951586#anchor1951586
2	https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:64a8b599ceca42d88237ea690d858e23fb99b183/20211006053127//index.html

12. Бази практики

КНП СМР «ДКЛ Святої Зінаїди», КНП СОР «СОКЛ», КНП СОР "Сумський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни", Університетська клініка СумДУ

13. Політики

13.1 Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені програмою практики, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування.

Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час виконання практики неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету. У разі, якщо керівником практики виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час виконання практики, керівник практики має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;

- відмовити в перекладанні письмового контролю.

13.2 Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

13.3 Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

13.4 Політика щодо відвідування

Відвідування бази практики є обов'язковим. Графік перебування здобувача на базі практики визначає керівник практики від підприємства (організації, установи). Всі пропущені заняття мають бути відпрацьовані з позитивною оцінкою.

13.5 Політика щодо дедлайнів та перекладання

До початку практики здобувач отримує від керівника практики програму проходження практики. Поточні оцінки і пропущені заняття перекладаються до диференційованого заліку. Студент, який за поточну навчальну діяльність набрав менше 72 балів, має невідпрацьовані заняття перекладає відповідні теми у відведені викладачем дні. У випадку незадовільного результату студент має право двічі перекласти диференційований залік.

13.6 Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання.

Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня.

За розпорядженням директора/декана створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.